

Türk Kardiyoloji Derneği Kardiyoloji Tarihi Kurulu Çalışmalarına Başladı

TKD Yönetim Kurulu Kararı ile oluşturulan Kardiyoloji Tarihi Kurulu ilk toplantısını 2002 tarihinde yaptı. Bu toplantıda kurulun genel hedefleri ve çalışma ilkeleri tartışıldı.

Tarih Kurulunun amaçları şu şekilde belirlendi:

1. Türkiye'nin kardiyoloji alanında mesleki, bilimsel ve sosyal birikiminin tarihini incelemek;
2. Bu birikimin tarihini belgelemek, ve
3. Her türlü belgenin, kaydın, malzemenin korunmasını sağlamak.

Ülkemizde bir çok alanda olduğu gibi sağlık alanında da çağdaş temellerin Cumhuriyet döneminde atıldığından ve kardiyolojideki büyük atılımın da özellikle yakın geçmişte olduğundan hareketle kurul üyeleri tarafından esas çalışma alanı Cumhuriyet dönemi olarak belirlendi. Ancak, Cumhuriyet öncesi dönemde olup Cumhuriyet dönemine nüve teşkil edebilecek birikimin de bu çalışmaya dahil edilmesi uygun bulundu.

Bugünkü ve gelecek kuşaklara ilk modern EKG'nin nerede kim tarafından çekildiğini, ilk ekokardiyografik incelemenin, ilk kalp kateterizasyonunun ya da ilk koroner anjiyografinin nerede kimler tarafından yapıldığını; geçici ve kalıcı ilk kalp pilinin nerede kimler tarafından takıldığını; çeşitli kalp ameliyatlarının ilk kez kimler tarafından gerçekleştirildiğini; ilk uluslararası bilimsel çalışmanın kimler tarafından yayımlandığını aktarmak ve daha önemlisi, kardiyoloji uygulamalarındaki gelişimin basamaklarını ortaya koymak bir çok yönden değer taşımakta. Elbette tüm bu amaçlara kısa sürede ulaşmak kolay değil. Öncelikle ülkemizde belgelerin saklanması ve korunması konusunda genelde var olan sorun kardiyoloji alanında da geçerli. Bu durum olasılıkla hem kişisel hem de kurumsal ölçekte yaşadığımız bir sorun. Ülkemizdeki ilk EKG, fonografi ya da ekokardiyografi kayıtlarını bulabilmek, kullanılan ilk katetere, takılan ilk kalp pillerine ulaşmak kolay hedefler değil. Diğer yandan kütüphaneciliğin yakın zamana kadar istenen düzeyde olmaması ülkemizde yapılan,

yayımlanan bilimsel çalışmalara eksiksiz olarak ulaşmamızı güçleştirecek bir başka etken. Tarih Kurulu'nun yapacağı çalışmaların bugünden yarına belge ve bilginin saklanması ve korunması yönünde de katkısının olacağı düşünülebilir. Bu nedenlerle Tarih Kurulu çalışmalarının belirli bir zaman dilimi ile sınırlı olmayıp, devamlılık taşıyacak bir süreç olduğunu söylemekte yarar var.

İlk toplantıda belirlenen amaçlara ulaşmak için kısa ve orta vadede yapılabilecekler görüşüldü. Kısa vadede yapılabilecekler arasında aşağıdaki hedefler belirlendi:

1. Kardiyoloji alanında değerli emekleri bulunan yaşça büyük hekimlere; hocalara ulaşmak ve ülkemizde kardiyolojinin gelişme aşamalarını özellikle birinci ağızdan öğrenmek ve kayda geçirmek;
2. Ülkemizde kardiyolojinin gelişmesine katkıda bulunmuş tüm hekimleri olabildiğince eksiksiz olarak saptamak; kendilerini ve çalışmalarını kayda geçirmek;
3. Ülkemizde kardiyolojinin dahiliye kliniklerinden başlayarak gelişme gösterdiği hastane ve merkezlere ulaşarak buralardaki belgelere, yapılan işlemlere ve kullanılan cihazlara ait bilgiler toplamak, olanaklı ise, bu malzemelere ulaşmak;
4. Ulusal ve uluslararası kaynaklardan ülkemizde kardiyoloji alanında yapılmış araştırma ve çalışmalara ulaşmak, bunları belgelemek ve gerekirse uluslararası alanda tanıtımını yapmak.
5. Tüm bu belgeleri bir mekanda bir araya getirerek korunmasını sağlamak ve zaman içinde ülkemizde kardiyolojinin gelişimine ait bir müze haline dönüştürmek.

Hepimizin ortak görüşü bu amaçların ancak süreklilik taşıyan bir çalışma ile gerçekleştirilebileceği ve kardiyoloji ile ilgili tüm disiplinlerin katkılarının gerektiğidir. Bu çalışma dahilinde kardiyolojiye yıllarca emek vermiş hocalarımızın deneyimleri, bilgileri,

sinacakları belgeler kadar belki yıllar önce bir
mede bir işlemin uygulamasına katılmış, tanık
emiş yardımcı sağlık personelinin, teknik firma
evlilerinin aktaracakları bilgiler ya da belgeler de
taşımaktadır.

h Kurulu'nun çalışmaları diğer yandan sadece
nişin bugüne taşınmasına değil aynı zamanda
nın yarına aktarılmasına da hizmet edeceği dü
cesindeyiz. Gelecekte belge niteliğinde önem ta
bilecek her türlü bilgi, kayıt ve hatta teknik mal
enin de bugünden korunmasında yarar var; bu

düşünceyle hepimize görev düşüyor. Bugün yayımlanan araştırmaların, yapılan işlemlerin, bu işlemlerdeki kayıtların ve örneğin kullanılan malzemelerin yıllar sonra kardiyolojinin ülkemizdeki öyküsüne katılabileceğini belki de hepimizin aklında tutması gerekiyor.

Yakın bir zamanda Türk Kardiyoloji Derneği'ne ait Türk Kardiyoloji Müzesi hepimizin ortak arzusu.

Tarih Kurulu adına

Prof. Dr. Altan Onat, Dr. Ali Serdar Fak